

NÁRODNÍ OBROZENÍ – VZNIK, PERIODIZACE

VZNIK NÁRODNÍHO OBROZENÍ

- osvícenské myšlenky z Francie v poslední čtvrtině 18. stol.
- české země jsou ekonomicky pokročilé, rozvíjí se průmysl, zemědělství
- 1781 vydal Josef II. patent o zrušení nevolnictví a toleranční patent, zrušil částečně cenzuru
- > utváření národního povědomí = vznik národního hnutí
- proces trval až do pol. 19. stol.

Počáteční období – výrazně jazykový ráz (důsledek germanizačních snah a omezování češtiny)

- snahy vlastenců (inteligence) o obranu a zpětné povznesení češtiny byly úspěšné (kromě šlechty)

= obrozenci, ideje se šířily z Prahy (kult. centrum) do menších měst a vesnic, kde se čeština udržovala

- vytvořen tzv. „jazykový program“ (J. Jungmann), který se dařilo uskutečňovat – vrchol v pol. 19. stol.

jednotlivé etapy NO ovlivňovány novými idejemi slovanství

1. rusofilský slavismus – za napoleonských válek bylo Rusko spojencem R-U
2. austroslavismus – stmelení slovanských národů v rámci monarchie

Obvykle se dělí do 4 etap:

1. etapa: 80. léta 18. st.-1805

převládá klasicismus, utvářejí se základy obrozenské literatury

2. etapa: 1806-1830

doba napoleonských válek

vytváří se jazykový program, v literatuře se uplatňuje preromantismus

3. etapa: 1830-1848

doba mezi revolucemi

literatura se sbližuje se životem, proniká romantismus

4. etapa: 1848-50. léta. 18. stol.

demokratická orientace literatury, směřování k realismu